

nak és kétannyi lesz a bevétel, mint a magasabb bér mellett teljesített kevés szállítással.

A külföldi fapiaczkok fakereslete kielégítő.

Egyes piacokról árteteleket nem közlünk, hanem e részt mult füzetünkre utalunk.

Különfélék.

Egy őskorú fa semmisített meg ez évben Görögországban, azon cziprusfa, mely Pausanius által a negyedik században Krisztus születése előtt leiratott, s mely egyike volt a két legnagyobb és legnevezetesebb fának a Peloponnésusi félszigeten. Magassága 50 métert ért; törzsének alanti átmérője 3 m.; koszorujának körülete pedig 80 m. volt. Gondatlan cigányok árnyékában tanyázva, tüzet raktak közelében, s így felgyújtották. Annyira megégett, hogy nyoma sem maradt. Jelenleg már csak egy óriási fapéldány maradt azon klasszikus tartományban, mely egy platánfa Naupactus szomszédságában, a Lepantói öböl közelében, mely szintoly nagy, de mintegy 600 évvel fiatalabb.

Faültetvények Amerikában. Mennyire karolják fel az Egyesült-Államok sok erdőtlen vidékén a fatenyésztést, arról Nebraska állam fényes példát szolgáltat. A Nebraskaiak minden év tavaszán egy külön napot szentelnek ezen célra, melyet „lugas-napnak“ (arbenr-daj) hívják, s melyen az egész lakosság vetélkedve, csakis faültetéssel foglalkozik. Kis fiuk szülőik által ösztönöztetnek erre, és az ebbeni ügyesség annyira megy, hogy egy egyén által egy tavasz alatt 200.000 fa ültetett. Minden új telepítvényes első gondja, földjének egy részét tengerinek felszántani; azután fasorokat és csoportokat ültetni, mezejének a szél elleni védelmére. A légáramlat

ott többnyire nyugatról jön, és nem ritkán dühös szélvészszé válik, mely ellen ugy a kerti és mezei természetmények, mint a barmok számára, védfalakról kell gondoskodni. Ezen cél-
nak legjobban felelnek meg némely nyár- és fűzfanemek. A széles Platte völgynek alluviális talaja majdnem tropikus bujasággal növeszti terméseit. A *Populus canadensis* (Cottonwood) gyakran 60 cm. átmérőt ér el 12 év alatt: ugyanezen korban a kőris (ash) 40 cmt. 10 m. magasság mellett. Olyan koru diófák majdnem hasonló mértéket érnek el; juharok 45, szilfák 26 cm. átmérőt, 11 éves ák-
czok átlagban 30 cm. átmérővel birnak, 10 méter magasság mellett. Sok angol mértföldnyire húzódó fűzfásövén-
yek ültettetnek, melyek öt év alatt 5 m. magasra nőnek és a közzéjük eső földeket a szél ellen egészen megvédik. Nebraska állam területén 1878-ban ily módon 10 millió fánál több ültettetett.

Földalatti épület és szerszámfa. Az észak-amerikai Egye-
sült-Államok némelyikében — különösen az atlanti
tengerrel határosokban — ős erdővel benőtt lápos földek for-
dúlnak elő, hol a felette változatos buja növényzet közül
különösen egy ciprusnem, a *Cupressus thyoides*, an-
golul White cedar vagy Swamp cypress, válik ki,
mely bár nem igen magasra — legfeljebb 26 méterre — de
jó vastagra nő, és kitünő finom, könnyű s a mellett igen
tartós építő és szerszámfa anyagot szolgáltat, mely nevezetesen
zsindelykészítésre nagyban felhasználtatik. De sok helyen nem
az álló szálfa vágatnak le, hanem inkább a századok előtt
ledőlt és a posványos föld alatt roppant mennyiségben elte-
metett törzsek ásatnak ki, melyek néha több lábnyi mélység-
ben, s nem ritkán két-három rétegben egymásra torlasztva
találtnak. A nedves földben való hosszú heverés alatt, ezen
fa, nemcsak hogy romlásnak nem indul, de általa ellenkezőleg

minőségre nézve magasabb fokra emeltetik. A „modus operandi“ ott a következő: A favágók hosszú hegyes vasrudakkal szurkálják a mocsáros földet, ott a hol egy kis domborulat a törzs fekvését elárulja. Hogy ha csekélyebb mélységben jó nagy fára akadnak, ennek egy részéről a földet letakarják és megvizsgálják, meg fog-e felelni céljuknak? Ha igen, akkor egészen megszabadítják a földtől és circa 6 méternyi tönkökre fűrészelik, melyeket hosszú dorongok segítségével egyenként a sárból kiemelik, és végre zsindeyekre vagy egyéb tárgyakra feldolgozzák.

(D.) **Makkszesz.** (Dr. Dill H. Allg. Zeitsch. f. deut. Land u. Forstwirthe. 1881. 31. sz.) A makkból főtt szesz tiszta és a gabonaszesszel vetélkedik minőség tekintetében. A makk elemzése a következő eredményt adott:

Keményítő 20·28⁰/₀, sikér 18·00⁰/₀, csersav 2·86⁰/₀, sejtenye 7·15⁰/₀, viz s más vízben oldható anyagok 51·71⁰/₀. A makk tehát gazdag keményítő és sikérben.

(D.) **A Taxus magok csirázása.** Wittmack a *Taxus boccata* csiraképességét illetőleg állítja, hogy az első évben majdnem egy mag sem, a másodikban a legtöbb, a harmadikban csak kevés kél ki. A *Crataegus*-nál hasonló viszony tapasztaltott. (Justh Jatr.)

(D.) **A víz és szénsav behatása az erdei almózási anyagok ásványi alkatrészeire.** (Schröder Gyula, Tharand. forstl. Jahrb. 1878.) Schröder már előbb bebizonyította, hogy a káli a fában egészen vagy nagyobb részben könnyen oldható állapotban van jelen. Ujabbán bebizonyítani igyekszik a többi, a szervi anyagokban lévő ásványi alkatrészek oldhatóságát. Kísérleteinél alapul következő öt erdei alom anyagot vett; nevezetesen lúczfenyő (*Abies excelsa*) galyakat, tűiket, fűrészport, bükkleveleket, s végre erdeifenyő fűrészport. Kísérleteinek eredményei, hogy a tiszta víz képes már a szervesen

alkatrészek egy részét elvonni, nagyobb mennyiségben kilugozva a kali, azután a kénsav, magnesia és phosphorsav, továbbá mangan és igen kis mennyiségben mész és vasoxid; kovasav a legcsekélyebb mennyiségben lugoztatik ki. Az erdőben is hasonló sorrendben megy ez végbe, itt is a víz veszi magába a hamu alkatrészek egy részét, nevezetesen kalit old fel és viszi a talajba. Ezen körülmény annyiban jár haszonnal az erdőre nézve, mert nem szükséges hogy az alomanyagok teljesen felbomoljanak, mivel már a felbomlás előtt jutott belőle a java rész a talajba. Az erdőben véghez menő folyamatnál azonban nemcsak a tiszta víz működik, de a közben képződő szénsav is.

(D.) **A fa sejteiben és edényeiben levő levegő.** Boehm József számos kísérletből kimutatja azt, hogy a növekedő fában levő levegő több szénsavat tart mint a kül lég.

(D.) **A korom befolyása a toboztermő fákra.** (Balfour Note on the Effects of Soot on some Coniferae. Bot. Sociat. Edinbourgh, 1878.)

Az „Erdészeti Zsebnaptár“ nyomdai munkálatai többféle akadály miatt csak e napokban nyerhettek befejezést, a megrendelt példányok e szerint novemberhó első felében fognak szétküldetni.

Kitüntetés. Ő Felsége f. év szeptemberhó 25-én Gödöllőn kelt legfelső elhatározásával Fekete Lajos erdőakadémiai tanárnak, az erdészeti irodalom és szakoktatás terén szerzett érdemei elismerésül, az erdőtanácsosi czimet és jelleget díjmentesen adományozta.

Változások az erdészeti szolgálat körében. Kuzma Gyula m. kir. erdészjelölt a selmeczi erdőakademiára tanársegéddé, Szilniezky Gyula m. kir. erdőgyakornok III-ad oszt. erdőszámtiszté, és Nagy László r. a. m. k. erdőgyakornok

a lugosi erdőigazgatósághoz II. oszt. m. kir. erdőgyakornokká neveztetett ki.

Magyarosodunk. Kovátsik Mihály kat. erdőbecslőbiztos saját, valamint kiskoru gyermekei Kamilla, Aurél, Olga és Jolán vezetéknevét „Kovácsi“-ra változtatta. — Éljen!

Felhívás.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél^a Wagner Károly emlékére barátai és tisztelői által tett alapítvány folyó 1881. évi kamatja az egyesület által oly erdőtisztek vagy erdészeti altisztek segélyre szorult özvegyeinek vagy árváinak, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek állandóan és legalább 5 éven át tagjai voltak, az alapítványi szabályzat értelmében az évre kiadandó lévén: felhivatnak mindazok, kik ezen segélyezésre igényt tartanak, hogy okmányokkal támogatott kérelmüket, melyben a folyamodó vagyoni viszonyai és a segélyre szorultság indokai is előadandók lesznek, legkésőbb folyó évi november hó 15-éig az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest, holdutca 21. sz.) bérmentve beküldeni sziveskedjenek. — Budapest, 1881. évi október hó 22.

Az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatala.

E lapok megelőző füzetében közölt tudósításunkkal kapcsolatban, ismételve felkérjük egyesületünknek azon tisztelt tagjait, kik folyó évi december hóban Budapesten megtartandó közgyűlésünkön megjelenni óhajtanak, hogy ez iránti elhatározásukat, ugyszintén a vasuti vonalrészt is, melyen utazni fognak, a mérsékelt vasuti jegyek kieszközölhetése végett hozzánk minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Budapest, 1881. évi októberhó 27-én.

Az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatala.